

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi experimental research design) แบบกลุ่มเดียว วัดก่อน และหลังการทดลอง (one group pre-post test design) เพื่อศึกษาผลของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้และพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 30 คน รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง ตามกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือตัวแทนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพปลูกถั่วเหลืองและทำหน้าที่ในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ที่อาศัยอยู่ในบ้านแม่ต๋อบเหนือ ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 91 ครัวเรือน จำนวนครัวเรือนละ 1 คน รวม 91 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาในครั้งนี้ คือเกษตรกรที่ประกอบอาชีพปลูกถั่วเหลือง มีการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ที่อาศัยอยู่ในบ้านแม่ต๋อบเหนือ ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 30 ราย ทำการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. ประกอบอาชีพปลูกถั่วเหลือง เป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ ไม่มีปัญหาทางการได้ยิน การพูดหรือการมองเห็น สามารถโต้ตอบกับผู้ศึกษาได้
2. สามารถเข้าใจและพูดภาษาไทยได้
3. อายุตั้งแต่ 18-60 ปี
4. ต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการฉีดพ่นสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ไม่น้อยกว่า 1 ปี
5. ยินดีเข้าร่วมในโครงการวิจัย โดยความสมัครใจ

เกณฑ์ในการคัดออกจากการศึกษา คือ

1. ผู้เข้าร่วมการศึกษามีปฏิสัมพันธ์ที่จะร่วมศึกษาต่อ
2. ผู้เข้าร่วมการศึกษามีความสามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ครบตามที่ผู้ศึกษากำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลผลของกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจต่อการรับรู้และพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร ชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว ชนิดของสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ที่ใช้ ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และเติมข้อความ โดยแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ เป็นแบบวัดความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองของเกษตรกร เกี่ยวกับอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ โดยลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) การตอบแบบสัมภาษณ์ ผู้ตอบสามารถเลือกตอบได้ 3 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย แบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเองโดยประยุกต์ ใช้แนวทางการเสริมสร้างพลังอำนาจของ กิบสัน (Gibson, 1993) โดยมีข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อคำถามเกี่ยวกับการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์

การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความด้านบวก

เห็นด้วยมาก	ได้ 3 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ได้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ได้ 1 คะแนน

การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความด้านลบ

เห็นด้วยมาก	ได้ 1 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ได้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ได้ 3 คะแนน

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ เป็นแบบวัดการปฏิบัติตนของเกษตรกร ก่อนการใช้ ขณะใช้ และ หลังการใช้ สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ โดยให้ตอบตามสภาพการปฏิบัติจริง โดยแบบสัมภาษณ์เป็นปรนัย เลือกตอบ จากตัวเลือก คือ ปฏิบัติทุกครั้ง ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง ปฏิบัติน้อยครั้ง และไม่เคยปฏิบัติเลย ให้เลือกตอบเพียง 1 ตัวเลือก โดยแบบสัมภาษณ์ผู้ศึกษาสร้างขึ้นเอง โดยมีข้อความทั้งด้านบวกและ ด้านลบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน สำหรับข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ การให้คะแนนมี 4 ระดับ ดังนี้

การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความด้านบวก

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นประจำ สม่ำเสมอ หรือทุกครั้ง ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกือบทุกครั้ง หรือ เป็นส่วนใหญ่ ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติน้อยครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นส่วนน้อย หรือ เป็นบางครั้ง ให้ 1 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติเลย	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติเลย ให้ 0 คะแนน

การให้คะแนน ถ้าเป็นข้อความด้านลบ

ปฏิบัติทุกครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นประจำ สม่ำเสมอ หรือทุกครั้ง ให้ 0 คะแนน
ปฏิบัติเกือบทุกครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเกือบทุกครั้ง หรือ เป็นส่วนใหญ่ ให้ 1 คะแนน
ปฏิบัติน้อยครั้ง	หมายถึง	มีพฤติกรรมการปฏิบัติเป็นส่วนน้อย หรือ เป็นบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติเลย	หมายถึง	ไม่เคยปฏิบัติเลย ให้ 3 คะแนน

ส่วนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา ประกอบด้วย 2 เครื่องมือ คือ

1) อุปกรณ์ภาคสนาม ที่จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ กล้องถ่ายรูป เทปบันทึกเสียง กระจายรูป และแผ่นซีดีรอมย์

2) แผนการประชุมกลุ่มที่สร้างขึ้นเองโดยผู้ศึกษา ได้ใช้เทคนิคในการศึกษา กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 4 ขั้นตอน ใช้สำหรับพบกลุ่มจำนวน 3 ครั้ง

กิจกรรมครั้งที่ 1 การค้นพบสภาพการณ์จริง และการสะท้อนคิดอย่างมี

วิจารณ์ญาณ

กิจกรรมครั้งที่ 2 การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

กิจกรรมครั้งที่ 3 การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสัมภาษณ์ให้ ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญงานอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพ 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข 1 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสมและความชัดเจนในเนื้อหา ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา (content validity index) เท่ากับ 0.98

2. การตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุง แก้ไข ไปทดลอง ใช้กับกลุ่มที่มีบริบทใกล้เคียงกับเกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงบ้านแม่ดือบเหนือ คือ เกษตรกรชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงบ้านแม่หาร หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านกาศ อำเภอแม่สะเรียง จังหวัด แม่ฮ่องสอน ซึ่งมีลักษณะทางประชากรคล้ายกัน จำนวน 10 ราย นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของ เครื่องมือโดยใช้ แบบสัมประสิทธิ์ แอลฟาของครอนบาค (Cronbach coefficient alfa) ได้ค่าความ เชื่อมั่นเท่ากับ 0.84

การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ ผู้ศึกษาจะนำโครงร่างการศึกษา เสนอต่อคณะกรรมการจริยธรรมการ วิจัยสาขาสาธารณสุขศาสตร์ หลังจากได้รับความเห็นชอบ ผู้ศึกษาจึงได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล โดยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิธีศึกษา และขอความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้การเข้า ร่วมในการศึกษานี้ ขึ้นอยู่กับความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะถอนตัวจาก การศึกษาได้ตลอดเวลา และข้อมูลที่ได้นั้นจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอในภาพรวม และจะนำมาใช้ ประโยชน์ทางด้านวิชาการเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. ทำหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถึงสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่สะเรียง สถานีอนามัยแม่ค้อเหนือ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และขออนุญาตทำการศึกษารวบรวมข้อมูล

2. ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขอความร่วมมือจากประชากรกลุ่มตัวอย่างในการสัมภาษณ์ และการทำกระบวนการกลุ่ม กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ โดยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ ตามความสะดวกของกลุ่มเป้าหมาย

3. ทำการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ข้อมูลทั่วไป แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ และแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของเกษตรกร วัดก่อนการทดลอง โดยเก็บข้อมูลตามบ้านของกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นดำเนินการศึกษา

1. การทำกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ ตามแผนการประชุมกลุ่มที่สร้างขึ้นเองโดยผู้ศึกษา ได้ใช้เทคนิคในการศึกษา กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ 4 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 การค้นพบสภาพการณ์จริง ขั้นตอนที่ 2 การสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ ขั้นตอนที่ 3 การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม ขั้นตอนที่ 4 การลงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ โดยพบกลุ่มจำนวน 3 ครั้ง

กิจกรรมครั้งที่ 1 ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง การค้นพบสภาพการณ์จริงและการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ

1.1) ขั้นตอนการค้นพบสภาพการณ์จริง มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.1.1 ผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และสรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์เกษตรกร ตามแบบสัมภาษณ์การศึกษาก่อนการทดลอง ให้เกษตรกรรับฟังข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร และข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกรในพื้นที่

1.1.2 คู่มือทัศน “มาตรการเจียบ” เป็นเรื่องเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์และผลกระทบจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ประมาณ 18 นาที

1.1.3 ให้เกษตรกรแบ่งกลุ่มๆ ละ 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ในพื้นที่

1.2) ขั้นตอนการสะท้อนคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.2.1 เกษตรกรแบ่งกลุ่มๆ ละ 10 คน (แบ่งกลุ่มตามขั้นตอนที่ 1.1) ให้วิเคราะห์ข้อมูลผลกระทบ จากพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ที่เป็นปัญหาในพื้นที่

1.2.2 ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลสะท้อนความรู้สึกรู้สึกจากการได้ชมวีดิทัศน์ การรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ และข้อมูลที่เป็นปัญหาในพื้นที่ คือ พฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ และผลกระทบ จากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร

1.2.3 ผู้ศึกษาและเกษตรกร สรุปเนื้อหาพร้อมกัน จากการวิเคราะห์ปัญหาพฤติกรรม การใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย จากกิจกรรมครั้งที่ 1 พบปัญหาพฤติกรรมการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร ดังนี้

1.2.3.1 ปัญหาพฤติกรรมกำบังกันตัวขณะใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์

1.2.3.2 ปัญหาการเก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์

1.2.3.3 ปัญหาการทิ้งขยะสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์

จากปัญหาดังกล่าว เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ได้เสนอแนวทางแก้ไขปัญหของตนเองในพื้นที่ ดังนี้ คือ

1) ปัญหาพฤติกรรมกำบังกันตัวขณะใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ แก้ไขปัญหาโดยการสวมอุปกรณ์ป้องกันตัว ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาวซึ่งเป็นชุดผ้าร่มหรือผ้ากันฝน ใส่ที่ครอบตาหรือแว่นตา ใส่หน้ากากหรือผ้าปิดปากปิดจมูก สวมถุงมือ สวมรองเท้าน้ำบูต

2) ปัญหาการเก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ แก้ไขปัญหาโดยวิธี

2.1 เก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ไว้ในถังที่มีฝาปิดให้มิดชิด

2.2 เก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ไว้ในห้องมีกุญแจล็อก

3) ปัญหาการทิ้งขยะสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ แก้ไขปัญหา โดยวิธี

3.1 เก็บแกลลอนหรือขวดสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ นำมาขายให้คนรับซื้อของเก่า

3.2 ชุมหลุมฝังบริเวณสวนของตนเอง

ทำกิจกรรมครั้งที่ 1 เสร็จสิ้น แล้วนัดทำกิจกรรมครั้งที่ 2 ห่างออกไปอีก 1 สัปดาห์

กิจกรรมครั้งที่ 2 ใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง การตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม

1.3) ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกวิธีปฏิบัติที่เหมาะสม มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.3.1 เชิญวิทยากรจากสำนักงานเกษตรอำเภอแม่สะเรียง มาให้ความรู้ และสาธิตวิธีการป้องกัน อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ในหัวข้อ “พฤติกรรม การป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์” พฤติกรรมก่อนการใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์

1.3.2 เกษตรกรแบ่งกลุ่มๆ ละ 10 คน ให้สาธิตย้อนกลับวิธีการป้องกันอันตรายจากสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ก่อนการใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ อย่างถูกต้องตามที่วิทยากรสาธิต

1.3.3 ให้เกษตรกรแต่ละกลุ่ม อภิปรายร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ จากการฝึกปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การแก้ไข

1.3.4 วิทยากรและเกษตรกรสรุปขั้นตอนการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ก่อนการใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ร่วมกัน เพื่อให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ จากการทำกิจกรรมครั้งที่ 2 เกษตรกรและวิทยากรได้สรุปแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรจากปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหของเกษตรกรจากกิจกรรมครั้งที่ 1 เพื่อให้ถูกต้องตามหลักทงวิชาการและสามารถปรับประยุกต์ใช้ได้ในพื้นที่บริบทของบ้านแม่ต๋อบเหนือ ให้นำไปปฏิบัติใช้ได้จริงดังนี้ คือ

1) ปัญหาพฤติกรรม การป้องกันตัวขณะใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ให้มีการแก้ไข ปัญหาเหมือนกับที่เกษตรกรได้คิดแก้ไขปัญหากันไว้ โดยการสวมอุปกรณ์ป้องกันตัว ใส่เสื้อแขนยาว กางเกงขายาวซึ่งเป็นชุดผ้าร่มหรือผ้ากันฝน ใส่ที่ครอบตาหรือแว่นตา ใส่หน้ากากหรือผ้าปิดปากปิดจมูก สวมถุงมือ สวมรองเท้าน้ำบูต

2) ปัญหาการเก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ให้มีการแก้ไขปัญหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยเจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอแม่สะเรียงแนะนำไม่ให้เก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ไว้ในถังที่มีฝาปิดให้มิดชิด เพราะถ้าไม่มีความปลอดภัย เด็กหรือผู้ที่อาศัยอยู่ในบ้านเดียวกันสามารถที่จะเข้าถึงได้ง่าย ดังนั้นที่ประชุมจึงมีมติร่วมกัน คือ ควรมีการเก็บสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ไว้ในห้องมีกุญแจล็อก เพราะมีความปลอดภัยและสามารถทำได้

3) ปัญหาการทิ้งขยะสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ จากแนวทางการแก้ไขปัญหากันเองของเกษตรกรในกิจกรรมครั้งที่ 1 เมื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ในพื้นทีและให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีข้อสรุปร่วมกันดังนี้ คือ การเก็บแกลอนหรือขวดสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ นำมาขายให้คนรับซื้อของเก่า นั้นไม่มีความปลอดภัย เพราะสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ นั้นยังมีฤทธิ์ตกค้างในภาชนะบรรจุ และการรวมกลุ่มให้มีที่เก็บขยะอันตรายของหมู่บ้านนั้นทางชุมชนยังไม่มีความพร้อมที่จะ

ดำเนินการตรงจุดนี้ ดังนั้นให้มีการแก้ไขปัญหาการที่ขยะสารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ดังกล่าว โดยการ
ขุดหลุมฝังบริเวณสวนของตนเองลึก 1 เมตร และห่างจากแหล่งน้ำ 5-10 เมตร

ทำกิจกรรมครั้งที่ 2 เสร็จสิ้น แล้วนัดทำกิจกรรมครั้งที่ 3 ห่างออกไปอีก 2 สัปดาห์

กิจกรรมครั้งที่ 3 ใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง การคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

1.4) ขั้นตอนการคงไว้ซึ่งการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1.4.1 ติดตาม พฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์
ก่อนการใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของเกษตรกร เพื่อวิเคราะห์ข้อดี ปัญหา
อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขร่วมกัน

1.4.2 สรุปขั้นตอน การป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ก่อนการ
ใช้ ขณะใช้ และหลังการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ร่วมกันเพื่อให้เกษตรกรนำไปประยุกต์ใช้ใน
พื้นที่ ต่อไป

ผู้ศึกษาและเกษตรกรสรุปร่วมกัน ให้มีการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-
สัตว์ เหมือนกับกิจกรรมครั้งที่ 2 ที่สรุปร่วมกัน ต่อไป

ขั้นประเมินผล

1. ทำการสัมภาษณ์ตาม แบบสัมภาษณ์ข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-
สัตว์และแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ ของ
เกษตรกร วัดหลังการทดลอง โดยห่างจากการทำกิจกรรมครั้งที่ 2 จำนวน 6 สัปดาห์ และเก็บข้อมูล
ตามบ้านของกลุ่มตัวอย่าง

2. นำแบบสัมภาษณ์ และข้อมูลการทำกระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ ที่จัดเก็บได้มา
ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล เพื่อเตรียมการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล
ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษา ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยการ
แจกแจงค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) และค่าเฉลี่ย (mean)

ตอนที่ 2 ข้อมูลการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบการรับรู้อันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกร ระหว่างก่อน และหลังการใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ ใช้สถิติทดสอบค่าที (paired t-test)

ตอนที่ 3 ข้อมูลพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของเกษตรกรวิเคราะห์ข้อมูลโดยการเปรียบเทียบพฤติกรรมการป้องกันอันตรายจากการใช้สารกำจัดศัตรูพืช-สัตว์ของ เกษตรกร ระหว่างก่อนและหลังการใช้กระบวนการเสริมสร้างพลังอำนาจ ใช้สถิติทดสอบค่าที (paired t-test)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved